

Детската смъртност у насъ

La mortalité infantile en Bulgarie

Даннитъ на която и да е страна за която и да е година сочатъ, че въ общия брой на умираиията участието на децата до една годишна възраст е много голъмо. У насъ напр., отъ 102,212 умираиия презъ 1925 год. 29,865 сж на деца до 1 год. възраст или 29·2 на сто, т. е. около $\frac{1}{3}$ отъ всичкитъ умираиия. Съответнитъ проценти за 1924 и 1923 г. г. сж 28·8 и 29·3. Следующата диаграма за годинитъ 1918—1925 илюстрира нагледното отношение.

Отъ задачитъ, които статистикитъ за движение на населението си поставятъ, едва ли има друга съ по-голъмо значение отъ тази за освѣтление на проблемата за детската смъртностъ. Децата сж замѣстници на измиращитъ и грижата за запазване на здравето и живота имъ е грижа за бждещитъ поколѣния, грижа за сждбинитъ на нацията. Ето защо, сравнително отдавна сж потърсени причинитъ за голъмата смъртностъ между децата презъ първата година на живота имъ.

Първитъ статистически изследвания въ това направление сж направени въ *Белгия* къмъ 1840 год. отъ Quetelet, който се е опиталъ да изучи влиянието на годишнитъ времена върху смъртността презъ първия месецъ на живота на децата за годинитъ 1827—1831. Данни за смъртността до 1 год. въ *Белгия* датиратъ отъ 1841 год.

Данни за детската смъртностъ въ *Франция* имаме отъ 1806 год.; за *Бавария*, *Норвегия* и *Дания* отъ 1836; за *Холандия* отъ 1846; за *Англия*, *Швеция* и *Саксония* отъ 1851; за *Австрия* отъ 1856; за *Ирландия* и *Финландия* отъ 1866; за *Русия*, *Швейцария*, *Ромъния* отъ 1871; за *Сърбия* отъ 1891. У насъ даннитъ за детската смъртностъ датиратъ отъ 1888 год.

Показателтъ, коефициентъ на тази смъртностъ се основава на едно сравнение на броя на умрѣлитъ деца подъ една годишна възраст съ броя на живороденитъ деца презъ сжщата година. Обикновено се изчислява на 1,000 живородени колко умираиия се падатъ на деца до 1 годишна възраст. Напр., презъ 1925 год. сж регистрирани у насъ ражданията на 196,312 живородени деца и умираиията на 29,865 деца недоживѣли 1 година, или на 1,000 раждания се падатъ 152·1 умираиия на деца ненавършили 1 година.

Макаръ че показателтъ на детската смъртностъ се основава на броя на ражданията и умираиията презъ една и сжща година, очевидно е, че една частъ отъ тия умрѣли сж родени презъ предшествуващата година.

Това несъответствие, обаче, не прѣчи да получимъ задоволителни данни, защото, ако една частъ отъ умрѣлитъ презъ настоящата година 1-годишни деца сж родени презъ ми-